

LEGE
cu privire la alegerile Președintelui Republicii Moldova

nr. 720-XII din 18.09.91

Monitor nr.6.2 din 1991

* * *

Abrogat: 04.07.1996

[Legea R.Moldova nr.833-XIII din 16.05.1996](#)

C U P R I N S

Titlul I

PRINCIPII GENERALE

[Articolul 1.](#) Alegerile Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 2.](#) Dreptul cetățenilor de a alege Președintele Republicii Moldova

[Articolul 3.](#) Principiile desfășurării alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 4.](#) Publicitatea în timpul pregătirii și efectuării alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 5.](#) Asigurarea materială a desfășurării alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 6.](#) Răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la alegerile Președintelui Republicii Moldova

Titlul II

**ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ALEGERILOR
PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA**

[Articolul 7.](#) Fixarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 8.](#) Modul de propunere a candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

[Articolul 9.](#) Înregistrarea candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

[Articolul 10.](#) Garanțiile activității candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

[Articolul 11.](#) Programele preelectorale ale candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

[Articolul 12.](#) Persoanele de încredere ale candidatului pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

[Articolul 13.](#) Organizarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Titlul III

COMISIILE ELECTORALE

[Articolul 14.](#) Comisiile electorale pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 15.](#) Comisia Electorală Centrală

[Articolul 16.](#) Comisiile teritoriale

[Articolul 17.](#) Comisiile de sector

[Articolul 18.](#) Organizarea activității comisiilor pentru desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 19.](#) Acordarea de sprijin comisiilor pentru desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 20.](#) Listele de alegători și modul de întocmire a lor

[Articolul 21.](#) Buletinul de vot

[Articolul 22.](#) Organizarea votării

[Articolul 23.](#) Desfășurarea votării

Titlul IV REZULTATELE ALEGERILOR PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

[Articolul 24.](#) Numărarea voturilor de către comisia de sector

[Articolul 25.](#) Totalizarea rezultatelor alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 26.](#) Modul de totalizare și de publicare a rezultatelor alegerilor Președintelui Republicii Moldova

[Articolul 27.](#) Votarea repetată

[Articolul 28.](#) Alegerile repetate

Titlul I PRINCIPII GENERALE

Articolul 1. Alegerile Președintelui Republicii Moldova

Președintele Republicii Moldova este ales de către cetățenii Republicii Moldova prin vot universal, egal, direct, liber și secret pe un termen de cinci ani.

Președinte al Republicii Moldova poate fi ales numai cetățeanul Republicii Moldova care a împlinit vârsta de 35 de ani, dar n-a depășit 60 de ani, trăiește permanent în republică în ultimii 10 ani, posedă limba de stat și care în conformitate cu prezenta lege are dreptul de a participa la alegeri.

Una și aceeași persoană nu poate fi aleasă în funcția de Președinte al Republicii Moldova decât pentru două termene consecutiv.

Numărul de candidați pentru postul de președinte al Republicii Moldova este nelimitat.

Articolul 2. Dreptul cetățenilor de a alege Președintele Republicii Moldova

Dreptul de a participa la alegerile Președintelui Republicii Moldova îl au cetățenii Republicii Moldova, care au împlinit vârsta de 18 ani.

La alegerile Președintelui Republicii Moldova nu participă cetățenii psihic bolnavi, declarați de către instanța judecătorească drept incapabil de exercițiu, precum și persoanele aflate în locurile de reclusiune în baza unei decizii a instanței judecătorești sau cele față de care, în modul stabilit de legislația privind procedura penală, a fost aleasă drept măsură de reprimare ținerea sub arest.

Orice limitări ale drepturilor cetățenilor de a participa la alegerile Republicii Moldova în funcție de origine, stare socială și patrimonială, de felul și caracterul ocupației, de naționalitate, de sex de studii și limbă, de atitudine față de religie, concepții politice și de alte convingeri sînt interzise.

Articolul 3. Principiile desfășurării alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Cetățenii participă benevol la campania electorală și la alegerile Președintelui Republicii Moldova.

Cetățenii participă la votare în mod nemijlocit. Fiecare cetățean are un singur vot.

Influența asupra voinței alegătorilor prin metode ce contravin legii și controlul asupra exprimării voinței lor se interzic.

Articolul 4. Publicitatea în timpul pregătirii și efectuării alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Organizarea și efectuarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova se desfășoară în mod deschis și public.

Republica Moldova garantează partidelor și altor organizații social - politice, precum și cetățenilor republicii dreptul de agitație pro sau contra oricărui candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova. În ziua votării agitația sub orice formă a ei se interzice. Toate hotărârile privind pregătirea și desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova urmează să fie difuzate prin intermediul

mijloacelor de informare în masă timp de trei zile din momentul adoptării lor.

Comisiile electorale informează operativ populația despre componența lor, despre sediile și orele de lucru ale sectoarelor electorale, despre listele de alegători.

La ședințele comisiilor electorale, în timpul votării, numărarea voturilor în sectoarele electorale, precum și la determinarea rezultatelor votării au dreptul să asiste reprezentanți ai comisiilor electorale ierarhic superioare și persoanele de încredere ale candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova.

Mijloacele de informație în masă reflectă mersul pregătirii și desfășurării alegerilor Președintelui Republicii Moldova. Reprezentanților lor le este asigurat accesul liber la toate adunările și ședințele legate de alegeri. Amestecul în activitatea comisiilor electorale se interzice.

Articolul 5. Asigurarea materială a desfășurării alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Chestiunile legate de pregătirea și efectuarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova și le asumă statul. Suma cheltuielilor este stabilită de Parlamentul Republicii Moldova pe baza propunerii Comisiei Electorale Centrale pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova. Mărimea efectivă a cheltuielilor este aprobată într-un termen de trei luni, după încheierea alegerilor, de către Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova pe baza avizului Comisiei electorale Centrale.

Modul de distribuire și folosire a mijloacelor bănești precum și de publicare a dării de seamă cu privire la cheltuieli se stabilește de către Comisia Electorală Centrală.

Întreprinderile, instituțiile și organizațiile pun la dispoziția comisiilor electorale încăperile și utilajele necesare pentru desfășurarea alegerilor.

Organele de stat de informare în masă publică fără plată materialele prezentate de comisiile electorale, programele electorale ale candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova și alte materiale.

Articolul 6. Răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la alegerile Președintelui Republicii Moldova

Persoanele care împiedică prin violență, înșelăciune, amenințări sau prin alte acțiuni ce contravin legii exercitarea liberă de către cetățeanul Republicii Moldova a dreptului de a alege și de a fi ales Președinte al Republicii Moldova, de a desfășura agitație preelectorală, precum și membrii comisiilor electorale și alte persoane oficiale, care au falsificat documentele electorale, au efectuat în mod premeditat numărarea incorectă a voturilor, au divulgat secretul votării sau au comis alte încălcări ale prezentei Legi, poartă răspunderea stabilită de lege. Sînt trase la răspundere, de asemenea, persoanele care au publicat sau au difuzat pe altă cale date false despre candidatul pentru postul de Președinte al Republicii Moldova.

În cazul încălcării prezentei Legi de către candidatul pentru postul de Președinte al Republicii Moldova, Comisia Electorală Centrală anulează hotărîrea cu privire la înregistrarea candidatului respectiv.

Titlul II

ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA ALEGERILOR PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 7. Fixarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Alegerile Președintelui Republicii Moldova se fixează de către Parlamentul Republicii Moldova cu trei luni înainte de expirarea termenului împuternicirilor Președintelui Republicii.

În cazul în care Președintele Republicii Moldova, dintr-un motiv sau altul, nu poate să-și exercite împuternicirile, Parlamentul Republicii Moldova constată timp de două zile acest fapt și fixează alegerile noului Președinte al Republicii Moldova, care urmează să se desfășoare într-un termen de trei luni.

Articolul 8. Modul de propunere a candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

Propunerea candidaților la calitatea de candidat pentru postul de Președinte al Republicii

Moldova începe cu 60 de zile și se termină cu 30 de zile înainte de alegeri.

Pretendenții la calitatea de candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova pot fi propuși de către partide și alte organizații social - politice, înregistrate în modul stabilit, în cadrul congreselor conferințelor sau plenarelor organelor lor republicane în conformitate cu statutele (regulamentele) lor și cu legislația în vigoare a Republicii Moldova, precum și de adunările cetățenilor la locul de trai, la care participă cel puțin 300 de persoane care au dreptul de a alege.

Fiecare dintre subiectele menționate în prezentul articol are dreptul de a propune un singur pretendent la calitatea de candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova.

Cetățeanul Republicii Moldova are dreptul de a se propune pretendent la calitatea de candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova.

Pretendenții la calitatea de candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova pot fi înregistrați drept candidați pentru postul de Președinte, dacă sînt susținuți de cel puțin de 25 mii de cetățeni, care au dreptul de a alege.

Strîngerea semnăturilor cetățenilor în sprijinul candidaturii propuse se efectuează de către grupurile și comitetele organizatorice corespunzătoare în modul și în termenele stabilite de Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova.

Listele de alegători care sprijină candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova sînt autentificate de organele autoadministrării locale la locul de trai al cetățenilor.

Propunerea candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova, efectuată cu încălcarea prezentei Legi, este considerat nulă.

Articolul 9. Înregistrarea candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

Candidații propuși pentru postul de Președinte al Republicii Moldova sînt înregistrați de către Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova într-un termen de trei zile din momentul actelor despre propunerea candidatului și a declarației lui scrise despre consimțămîntul de a candida.

Hotărîrea cu privire la înregistrarea candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova se dă dacă există următoarele documente:

procesul-verbal al ședinței (congresului, conferinței, plenarei) organului suprem al partidului sau al altei organizații social - politice, ori al adunării cetățenilor la locul de trai, perfectat în conformitate cu prevederile stabilite de Comisia Electorală Centrală;

Listele cetățenilor cu semnăturile în sprijinul candidatului pentru postul de Președinte al Republicii Moldova, legalizate de organele autoadministrării locale;

datele biografice ale candidatului pentru postul de Președinte al Republicii Moldova;

Declarația candidatului despre consimțămîntul lui de a candida la postul de Președinte al Republicii Moldova;

Certificatul despre starea sănătății candidatului la postul de Președinte al Republicii Moldova, eliberat de comisia medicală formată de Comisia Electorală Centrală.

Documentele menționate se prezintă cu cel puțin 30 de zile înainte de alegeri.

Candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova, precum și persoanele lor de încredere nu pot fi incluși în nici o comisie electorală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova. În cazul în care un membru al unei comisii electorale pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova este propus ca candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova sau persoana de încredere a candidatului, din momentul înregistrării lui în această calitate el se consideră eliberat din funcția de membru al comisiei.

Într-un termen de două zile după înregistrare Comisia Electorală Centrală eliberează candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova legitimațiile corespunzătoare.

Refuzul Comisiei Electorale Centrale de a înregistra candidatului pentru postul de Președinte al Republicii Moldova poate fi atacat la Judecătoria Supremă a Republicii Moldova, care examinează plîngerea într-un termen de trei zile. Hotărîrea Judecătoriei Supreme a Republicii Moldova este definitivă.

Articolul 10. Garanțiile activității candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

Din momentul înregistrării lor de către Comisia Electorală Centrală candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova participă la campania electorală pe baze egale, au dreptul egal de a folosi mijloacele de informare în masă, inclusiv radioul și televiziunea pe teritoriul Republicii Moldova.

Tuturor candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova înregistrați li se oferă aceleași posibilități pentru asigurarea tehnico-materială și financiară a campaniei electorale.

Candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova au dreptul pentru perioada desfășurării campaniei electorale de a fi scutiți de exercitarea obligațiilor de producție sau de serviciu, menținându-li-se salariul mediu la locul de lucru din contul mijloacelor alocate de stat pentru desfășurarea alegerilor.

Candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova au dreptul la călătorie gratuită cu toate mijloacele de transport (cu excepția taximetrelor) în limitele teritoriului Republicii Moldova.

Candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova nu pot fi trași la răspundere penală, administrativă, disciplinară fără Prezidiului Parlamentului Republicii Moldova.

Candidatul pentru postul de Președinte al Republicii Moldova poate în orice moment pînă la alegeri să-și retragă candidatura, adresîndu-se cu o declarație scrisă Comisiei Electorale Centrale.

Articolul 11. Programele preelectorale ale candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

Candidatul pentru postul de Președinte al Republicii Moldova prezintă programul activității sale de viitor.

Programele candidaților nu trebuie să conțină apeluri la acțiuni anticonstituționale sau la alte acțiuni ce contravin legii.

Comisia Electorală Centrală și cele teritoriale asigură publicarea programelor preelectorale ale candidaților în ziarele republicane și locale într-un termen de trei zile din momentul prezentării lor.

Articolul 12. Persoanele de încredere ale candidatului pentru postul de Președinte al Republicii Moldova

Candidatul pentru postul de Președinte al Republicii Moldova poate avea pînă la 50 de persoane de încredere, care îl ajută în desfășurarea campaniei electorale, fac agitație pentru alegerea lui în postul de Președinte, reprezintă interesele lui în relațiile cu organele de stat și obștești, cu comisiile electorale. La propunerea candidatului, persoanele de încredere sînt înregistrate de Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova.

Persoanele de încredere ale candidatului pentru postul de Președinte al Republicii Moldova beneficiază de drepturile stabilite prin legislația Republicii Moldova pentru persoanele de încredere ale candidaților pentru alegerile de deputați ai poporului din Republica Moldova.

Candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova poate, în orice moment pînă la alegeri, să suspendeze împuternicirile persoanei sale de încredere sau s-o înlocuiască cu altă persoană; persoana de încredere poate în orice moment pînă la alegeri, să-si depună împuternicirile. Comisia Electorală Centrală este informată despre aceasta în aceeași zi printr-o declarație scrisă.

Articolul 13. Organizarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Alegerile Președintelui Republicii Moldova se desfășoară pe întreg teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu divizarea administrativ-teritorială.

Pentru desfășurarea alegerilor se formează sectoare electorale în modul și în conformitate cu normele stabilite de Comisia Electorală Centrală.

Titlul III

COMISIILE ELECTORALE

Articolul 14. Comisiile electorale pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova

Pentru organizarea și desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova se formează comisii

electorale:

Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova;

comisii electorale teritoriale (raionale și orașenești-în orașele de subordonare republicană) pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova;

comisii electorale de sector pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova.

Termenul împuternicirilor comisiilor electorale pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova exprimă odată cu alegerea Președintelui Republicii Moldova.

Articolul 15. Comisia Electorală Centrală

Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova este formată de către Parlamentul Republicii Moldova cel târziu cu 60 de zile înainte de ziua alegerilor în următoarea componență: președintele, vicepreședintele, secretarul și 16 membri.

Comisia Electorală Centrală pentru desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova:

1) exercită pe tot teritoriul Republicii Moldova controlul asupra executării prezenței Legi și asigură aplicarea ei uniformă; în caz de necesitate prezintă comentarii asupra prevederilor prezentei Legi;

2) dirijează activitatea comisiilor teritoriale, acordându-le ajutor metodic și organizatoric;

3) distribuie mijloace bănești comisiilor teritoriale, controlează asigurarea lor cu localuri, cu mijloace de transport și de telecomunicații, examinează alte chestiuni privind asigurarea tehnico-materială a alegerilor;

4) stabilește forma listelor de alegători, proceselor-verbale ale ședințelor comisiilor electorale, modelele ștampilelor comisiilor, asigură confecționarea și distribuirea lor comisiilor teritoriale;

5) examinează comunicările comisiilor teritoriale, ale ministerelor și departamentelor din Republica Moldova, ale altor organe de stat și obștești în problemele pregătirii și desfășurării alegerilor Președintelui Republicii Moldova;

6) face bilanțul alegerilor Președintelui Republicii Moldova;

7) examinează cererile și plîngerile în legătură cu hotărârile și acțiunile comisiilor teritoriale și de sector, adoptă asupra lor hotărâri;

8) rezolvă chestiuni privind organizarea și desfășurarea votării repetate și alegerilor repetate;

9) exercită alte împuterniciri în conformitate cu prezenta Lege.

Hotărârile Comisiei Electorale Centrale asupra chestiunilor expuse în punctele 1-5 din partea a doua a prezentului articol pot fi atacate la Prezidiul Parlamentului Republicii Moldova, iar cele expuse în punctul 6 - la Parlamentul Republicii Moldova.

Hotărârile Comisiei Electorale Centrale asupra chestiunilor expuse în punctul 7 din partea a doua a prezentului articol pot fi atacate la Judecătoria Supremă a Republicii Moldova într-un termen de cel târziu 5 zile din ziua primirii răspunsului Comisiei Electorale Centrale.

Articolul 16. Comisiile teritoriale

Comisiile teritoriale se formează prin hotărâri ale organelor respective ale autoadministrării locale în raioane și orașe de subordonare republicană, indiferent de numărul populației, cu cel târziu 45 de zile înainte de ziua alegerilor Președintelui Republicii Moldova. Comisiile teritoriale se formează în următoarea componență: președintele vicepreședintele, secretarul și 8-16 membri.

Reprezentanții în componența comisiilor teritoriale pentru desfășurarea alegerilor sînt propuși de organele respective ale partidelor și ale altor organizații social-politice, precum și de adunările cetățenilor la locul de trai, dacă la ele participă cel puțin 50 de oameni.

Comisia teritorială pentru desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova:

1) exercită controlul asupra executării prezenței Legi pe teritoriul raionului, orașului de subordonare republicană respectiv;

2) dirijează activitatea comisiilor de sector, acordându-le ajutor metodic și organizatoric;

3) examinează comunicările organelor autoadministrării locale, ale conducătorilor de întreprinderi, instituții și organizații asupra chestiunilor privind pregătirea și desfășurarea alegerilor;

4) exercită controlul asupra întocmirii de către comisiile de sector a listelor de alegători pentru a fi

aduse la cunoștința opiniei publice;

5) asigură aprovizionarea comisiilor de sector cu formulare pentru listele de alegători, pentru procesele-verbale și buletinele de vot;

6) face bilanțul votării, prezintă Comisiei Electorale Centrale documentația respectivă, publică rezultatele ei în presa locală;

7) examinează cererile și plîngerile în legătură cu hotărîrile și acțiunile comisiilor de sector, adoptă hotărîri asupra lor;

8) organizează desfășurarea votării repetate și a alegerilor repetate;

9) exercită alte împuterniciri în conformitate cu prezenta Lege.

Hotărîrile comisiilor teritoriale asupra chestiunilor expuse în prezentul articol pot fi atacate în Comisia Electorală Centrală sau la instanța judecătorească.

Articolul 17. Comisiile de sector

Comisiile de sector se formează prin hotărîrile organelor respective ale autoadministrării locale cu cel tîrziu 30 de zile înainte de alegeri. Comisiile de sector sînt formate în componența președintelui vicepreședintelui, secretarului și a 6-8 membri.

Comisiile de sector se formează după principiul administrativ-teritorial în cadrul localității ce ține de comisia teritorială respectivă, avînd sectoare cu un număr de cel puțin 50 de alegători și de cel mult 3 mii de alegători.

Reprezentanții în componența comisiilor de sector pentru desfășurarea alegerilor sînt propuși de către organizațiile primare ale partidelor, ale altor organizații social-politice, precum și de către adunările cetățenilor la locul de trai, dacă la ele participă cel puțin 10 persoane.

comisia de sector pentru desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova:

1) întocmește listele de alegători;

2) face cunoscută cetățenilor lista de alegători, examinează cererile în legătură cu impreciziile constatate în listă, rezolvă chestiunea privind modificările din ea;

3) informează populația asupra zilei alegerilor și locul votării;

4) eliberează la rugămintea alegătorilor, în perioada dintre momentul prezentării listelor de alegători pentru familiarizarea generală și ziua alegerilor, adeverințe ce le oferă dreptul de a vota, în cazul în care ei își schimbă locul de aflare;

5) asigură pregătirea localului pentru votare și a urnelor pentru buletine;

6) organizează votarea în ziua alegerilor;

7) eliberează alegătorilor buletine de vot;

8) întocmește o listă suplimentară de alegători pentru persoanele care au sosit la sectoarele electorale și care au adeverințe ce le oferă dreptul de a vota;

9) face bilanțul votării pe sector și îl prezintă comisiei teritoriale;

10) examinează cererile și plîngerile vizînd chestiunile pregătirii și desfășurării alegerilor, adoptă asupra lor hotărîri;

11) exercită alte împuterniciri în conformitate cu prezenta Lege.

Hotărîrile comisiei de sector asupra chestiunilor expuse în prezentul articol pot fi atacate în comisia teritorială respectivă, în Comisia Electorală Centrală sau la instanța judecătorească.

Articolul 18. Organizarea activității comisiilor pentru desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Ședințele comisiilor pentru desfășurarea alegerilor sînt deliberative, dacă la ele participă cel puțin două treimi din componența comisiei. Hotărîrile comisiilor se adoptă prin vot deschis cu majoritatea voturilor membrilor ei. Membrii comisiei care nu sînt de acord cu hotărîrile ei au dreptul să-și exprime opinia proprie, care se anexează în formă scrisă la procesul-verbal și se trimite împreună cu el comisiei ierarhic superioare.

Hotărîrile comisiilor pentru desfășurarea alegerilor, adoptate în limitele împuternicirilor lor, sînt obligatorii pentru toate organele de stat, întreprinderile, instituțiile și organizațiile, pentru toate persoanele

oficiale și pentru toți cetățenii, pentru toate partidele și alte organizații social-politice.

Președintele, vicepreședintele, secretarul și membrii comisiilor pot fi scutiți de obligațiile de producție sau de serviciu pentru perioada de pregătire și desfășurare a alegerilor Președintelui Republicii Moldova păstrându-li-se salariul mediu, plătit din contul mijloacelor alocate pentru desfășurarea alegerilor.

Articolul 19. Acordarea de sprijin comisiilor pentru desfășurarea alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Organele de stat, întreprinderile, instituțiile și organizațiile, persoanele oficiale, partidele și alte organizații social-politice și organele lor sînt obligate să sprijine comisiile electorale în exercitarea împuternicirilor, să le furnizeze informațiile și materialele necesare pentru activitatea lor.

Comisiile electorale au dreptul să se adreseze în problemele pregătirii și desfășurării alegerilor organelor de stat întreprinderilor instituțiilor și organizațiilor, precum și persoanelor oficiale, partidelor și altor organizații social-politice și organelor lor, care sînt obligate să examineze problema și să dea răspuns în termen de trei zile.

Articolul 20. Listele de alegători și modul de întocmire a lor

Listele de alegători din sectorul respectiv se întocmesc de către comisia de sector, sînt semnate de președintele și secretarul comisiei și sînt afișate pentru familiarizarea cetățenilor cu cel tîrziu 10 zile înaintea de ziua votării. Comisia de sector poate atrage la activitatea de întocmire a listelor reprezentanți ai obștinii.

Articolul 21. Buletinul de vot

Forma și textul buletinului de vot pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova se stabilesc de către Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova. În buletin se includ în ordine alfabetică numele de familie, prenumele și patronimicul, anul nașterii, funcția (ocupația) și locul de lucru ale fiecărui candidat.

Buletinele de vot se tipăresc în conformitate cu Legea Republicii Moldova "Cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova", sub controlul și în modul stabilit de Comisia Electorală Centrală.

Articolul 22. Organizarea votării

Votarea se face în ziua stabilită între orele 8 și 20 în localuri special amenajate cu locuri de eliberare a buletinelor de vot, cu cabine sau camere pentru vot secret, cu urne de vot, care se instalează în așa fel, încît cei care votează, apropiindu-se de ele, să treacă numaidecît prin cabina sau camera pentru vot secret.

Răspunderea pentru organizarea votării, asigurarea exprimării prin vot secret a voinței alegătorilor, pentru amenajarea localilor și menținerea în ele a ordinii convenite o poartă comisia de sector.

În ziua votării, înaintea de începerea ei, urnele de vot se verifică se sigilează de către președintele comisiei de sector în prezența a cel puțin două treimi din numărul membrilor comisiei.

Fiecare cetățean care participă la alegeri votează personal. Votarea pentru alte persoane nu se admite. Buletinele de vot se eliberează de către comisia de sector conform listei de alegători la prezentarea buletinului de identitate sau a altei legitimații. Primind buletinul, alegătorul semnează în dreptul numelui său în listă folosind cerneală sau substituenți ai ei.

În cazul în care un alegător nu poate veni din motive de sănătate sau din alte motive în localul pentru votare, comisia de sector dă, la rugămintea lui, unui grup format din trei membri ai comisiei însărcinarea să organizeze votarea la locul lui de aflare.

Articolul 23. Desfășurarea votării

Buletinul de vot este completat de alegător în cabina sau în camera pentru vot secret cu cerneală sau cu substituenți ai ei. În timpul completării buletinului de vot este interzisă prezența oricărei alte

persoane. Alegătorul, care nu are posibilitatea de a completa el însuși buletinul, poate să invite în cabina sau în camera pentru vot secret o altă persoană, în afară de membrii comisiilor și de persoanele de încredere ale candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova.

Cel ce votează lasă în buletin numele de familie al candidatului pentru care votează, ștergînd numele de familie ale celorlalți candidați.

Alegătorul introduce buletinul completat în urna de vot în prezența unui membru al comisiei.

Titlul IV

REZULTATELE ALEGERILOR PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Articolul 24. Numărarea voturilor de către comisia de sector

După ce președintele comisiei declară votarea încheiată comisia de sector numără și anulează toate buletinele de vot nefolosite, deschide urnele cu buletinele de vot. Deschiderea urnelor înainte de încheierea votării este interzisă.

Pe baza listelor de bază și suplimentare ale alegătorilor și a buletinelor extrase din urnele de vot comisia stabilește numărul cetățenilor incluși în listele alegătorilor pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova;

numărul cetățenilor care au primit buletine de vot pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova;

numărul cetățenilor care au participat la alegerile Președintelui Republicii Moldova;

numărul de voturi date pro și numărul de voturi date contra fiecărui candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova;

numărul de buletine date contra tuturor candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova;

numărul de buletine declarate nevalabile (în care a fost lăsat mai mult de un candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova sau de modelul nestabilit).

Aceste date sînt incluse într-un proces-verbal care este semnat de toți membrii comisiei și este prezentat comisiei electorale teritoriale.

Articolul 25. Totalizarea rezultatelor alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Comisiile teritoriale electorale efectuează, pe baza datelor prezentate de comisiile electorale de sector, totalizarea rezultatelor votării în teritoriul respectiv și întocmesc procese-verbale, care sînt semnate de toți membrii comisiei și sînt prezentate Comisiei Electorale Centrale în modul stabilit de aceasta.

Articolul 26. Modul de totalizare și de publicare a rezultatelor alegerilor Președintelui Republicii Moldova

Pe baza proceselor-verbale prezentate de comisiile electorale teritoriale Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova întocmește într-un termen de cel tîrziu trei zile după alegeri un proces-verbal cu următoarele date:

numărul total al cetățenilor Republicii Moldova incluși în listele de alegători;

numărul total al cetățenilor care au primit buletine de vot pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova;

numărul total al cetățenilor care au participat la alegerile Președintelui Republicii Moldova;

numărul total de voturi date pro și numărul total de voturi date contra fiecărui candidat pentru postul de Președinte al Republicii Moldova;

numărul total de buletine date contra tuturor candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova;

numărul total de buletine declarate nevalabile.

Se considere ales Președinte al Republicii Moldova candidatul care a întrunit în timpul alegerilor mai mul de jumătate din voturile alegătorilor ce au participat la scrutin.

Alegerile se declară neefectuate, dacă la votare a participat mai puțin de jumătate din numărul

alegătorilor incluși în listele de alegători, precum și în legătură cu retragerea tuturor candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova.

Alegerile pot fi declarate nule integral, precum și în unele localități sau în unele sectoare electorale din cauza încălcărilor admise în timpul alegerilor sau la numărarea voturilor, fapt care a influențat rezultatele votării. Hotărîrea cu privire la declararea alegerilor drept neefectuate sau nule este adoptată de Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova și poate fi atacată la Judecătoria Supremă a Republicii Moldova într-un termen de trei zile din ziua publicării rezultatelor alegerilor. Dreptul de a ataca hotărîrea cu privire la declararea alegerilor neefectuate sau nule îl au candidații pentru postul de Președinte al Republicii Moldova.

Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova publică comunicatul cu privire la rezultatele alegerilor într-un termen de trei zile din momentul semnării procesului-verbal despre rezultatele alegerilor.

Articolul 27. Votarea repetată

Dacă în buletinul de vot au fost incluși mai mulți de doi candidați pentru postul de Președinte al Republicii Moldova și nici unul dintre ei nu a fost ales, Comisia Electorală Centrală fixează votarea repetată pentru alegerile Președintelui Republicii Moldova cu participarea a doi candidați care au întrunit cel mai mare număr de voturi. Votarea repetată se efectuează într-un termen de cel târziu două săptămîni din ziua primei runde a scrutinului, cu respectarea prevederilor prezentei Legi. Informarea despre efectuarea votării repetate se publică în presă.

Se consideră ales candidatul care a întrunit în timpul votării repetate un număr de voturi mai mare ale alegătorilor ce au participat la scrutin, cu condiția că numărul de voturi întrunite de candidat să fie mai mare decît numărul de voturi date contra lui și dacă la alegeri au participat cel puțin 50 procente din cetățenii incluși în listele de alegători. În cazul cînd ambii candidați au întrunit același număr de voturi se consideră ales candidatul pentru care la prima rundă a scrutinului a votat un număr mai mare de alegători.

În cazul în care în ziua votării repetate a rămas un singur candidat el se consideră ales, dacă a întrunit mai mult de jumătate din voturile alegătorilor care au participat la scrutin.

În cazul în care alegerile sînt declarate neefectuate sau nule toți candidații care au participat la alegerile de bază au dreptul de a participa la votarea repetată.

În cazul în care alegerile sînt declarate neefectuate sau nule în unele localități sau sectoare electorale, și acest lucru nu influențează rezultatele generale ale alegerilor, în aceste localități sau sectoare electorale votarea repetată nu se desfășoară.

Articolul 28. Alegerile repetate

În cazul în care au candidat numai mult de doi candidați pentru postul de Președinte al Republicii Moldova și nici unul dintre ei nu a fost ales, ori dacă alegerile Președintelui Republicii Moldova au fost declarate neefectuate sau nule, ori dacă votarea repetată nu a permis să fie determinat Președintele ales, Comisia Electorală Centrală pentru alegerile Președintelui republicii Moldova ia decizia privind fixarea alegerilor repetate.

Totodată se adoptă hotărîrea cu privire la desfășurarea alegerilor de către comisiile electorale teritoriale și de sector într-o nouă componență. Votarea se desfășoară la aceleași sectoare electorale și conform aceluiași liste de alegători care au fost întocmite pentru desfășurarea alegerilor de bază.

Formarea comisiilor, propunerea și înregistrarea candidaților pentru postul de Președinte al Republicii Moldova, celelalte acțiuni legate de desfășurarea alegerilor repetate ale Președintelui Republicii Moldova se desfășoară în modul stabilit de prezenta Lege.

Comunicatul cu privire la desfășurarea alegerilor repetate se publică în presă.

Alegerile repetate se desfășoară într-un termen de două luni după alegerile de bază.